

E. KORŽENEVSKAJOS VIRŠŪNĖ (7105M) - V. CETLIN MARŠRUTAS/PIETINE KETERA NUO 6300M.

ATASKAITA LIETUVOS IR PABALTIJO ALPINIZMO ČEMPIONATAMS 1991m. (rusų kalba)

Kopimo klasė – aukštuminė. Sunkumo kategorija 5A. Aukščių skirtumas 2905m. Kopimo valandų skaičius - 23 val. Nakvynių skaičius – 2 nakvynės. Išėjimas į maršrutą - 1991 07 27. Viršūnė - 1991 07 29. Sugrįžimas į bazinę stovyklą - 1991 07 30.

Dalyviai: Aldona Skėraitytė – viena

KOPIMO RAJONO APŽVALGA

E. Koženevskajos v. (7105m.) randasi Pamyro kalnuose, Mokslų Akademijos šiaurės vakarų atšakoje, netoli (13km.) Komunizmo v. (7495m.) – Ismoil Somoni v., vietinis pavadinimas suteiktas 1998m. 1932m. mokslinė topografinė ekspedicija nustatė pagrindinius E. Korženevskajos v. orografinius parametrus, sudarė pirmąjį rajono žemėlapi. Šios viršūnės didžiulis apledėjimas priklauso Fortombeko ir Mušketovo ledynų baseinams. Jų šoniniai intakai giliai įsirėžę į viršūnės masyvą, suformuoja stačius, neretai kabančius šlaitus. Sniego linija šiaurės Pamyro ledyno išsidėsčiusi 3600-3800m. aukštyje, Fedčenkos ledyno rajone 4200-4400m., o centriniam ir rytiniam Pamyro rajonuose ji pakyla iki 5200-5240m. aukščio. Šiaurės vakarų Pamyro Fedčenkos ir Moskvinos ledynų rajonuose kritulių kiekio iškritimui ir vietiniam klimatui įtakos turi Mokslų Akademijos kalnagūbrio barjerinis poveikis. Nors visas Pamyras randasi subtropinėje juostoje, tačiau didžiuliai aukščiai, iššaukiantys aukštuminį zoniškumą, pasprendžia klimato atšiaurumą didesnėje jo teritorijos dalyje. Tarp Moskvinos ir Valterio ledynų ant morenos 4200m. aukštyje yra įsikūrusios stacionarinės tarptautinės alpinistinės stovyklos. Prie šalia esančio ežerėlio, kurį maitina tirpstantys ledynai, pievelės žydi edelveisais, kiti aukštuminiai augalai. Gretimai įsikūrusioje Maskvos Valstybinio Lomonosovo v. Universiteto aukštuminėje mokslinėje bazėje dirba žymūs astrofizikai, biologai, matematikai.

Figure 1. Bazinė stovykla znt Moskvinos ir Valterio ledynų morenos 4200m.

Ant Moskvinos (4200m.) ledyno morenos alpinistai patenka iš Džirgitalio arba Sulajevo pievelės malunsparniu arba pėsčiomis.

MARŠRUTO APRAŠYMAS

Maršrutas į E.Korženevskajos v. 5A s.k., pietine ketera prasideda nuo bazinės stovyklos (toliau - BS) 4200m, pereinant skersai Moskvinos ledyną. Praėjimo takas tarp įspūdingų „ledo adatų“ ir plyšių aukščiau BS ledyno yra markiruotas. Toliau eini gerai išreikštu taku, pasieki nuobiryną, po to išeini į vingiuotą lengvų uolų keterą E. Korženevskajos v. masyvo. Nuo keteros leidiesi žemyn į tarpekį žemiau kabančio ledyno liežuvio. Nuobiryno taku kyli į viršų dešiniau iki nakvynių vietos 5100m. Vienok, šios nakvynės vietos nėra saugios. Prieš keliatą metų ir

šiais metais liepos 26d. apie 14 val. 30min. iš 5700m. atskilo dalis kabančio ledyno ir ledo lavina užklojo palapines esančias ant 5100m. nakvynių vietos, taip pat ir alpinistus tuo metu kylančius ledo koluaru.

Pakilimas nuo nakvynių 5100m. iki 5300m. prasideda nuobirynu, po to siauru ledo tarpekliu, eini pagal ledyno kraštą, arčiau uolų. Po prieš dieną nuėjusios ledo lavinos, apatinėje pakilimo dalyje nuslinko ledas ir liko apledėjusios uolos „avinų kaktos“. Viršutinė pakilimo dalis buvo užversta džiuiliais ledo luitais, sumaišytais su sniegu. Todėl yra saugiau įkurti nakvynių vietą aukščiau 5300m. (S1), arčiau uolų sienos. Nuo BS (4200m.) iki nakvynių vietos 5300m. eiti reikia 5-6val.

Toliau maršruto atkarpa nuo 5300m. iki 6100m. yra pavojinga dėl sniego ir akmenų lavinų. Rekomenduojama praeiti anksti ryte. Nuo nakvynių vietos 5300m. eiti į dešinę aukštyn įveikiant du stačius pakilimus išeinant į vadinamą ledyno „plato“. Kylant ir einant per ledyną pasitaiko atvirų ledo

plyšių, kurie lengvai yra praeinami per ledo tiltelius. Per ledyną, link uolinės sienos, pietinės E. Korženevskajos v. keteros reikia įveikti, statų sniego - firno pakilimą iki „nišos“ 5800m. Čia yra vietos 4-5 palapinėms. Traversas nuo „nišos“ 5800m. iki 6100m. yra pavojingas dėl nuolatos lekiančių akmenų. Traverso atkarpos dalyje yra pakabintos „virvės turėklai“. Bet virvės senos, tarpais yra nukirstos, pasibaigia. Nuo uolinės pietinės keteros – perėjos prasideda pakilimas į kairę uoline sniego ketera. Apie 80m. yra stati uolinė atkarpa. Uolos yra tvirtos, patogios lipti, buvo pakabinta virvė. Toliau siaura sniego ketera reikia kopti iki 6300m. geros nakvynių vietos (S2). Nuo 5300m. iki 6300m. kopti užtrunka 6-7val.

Nuo 6300m. nakvynių vietos įprastai eina į viršūnės šturmą. Iš pradžių eini plačia sniego ketera aukštyn išeinant į siaurą sniego ledo keterą. Kylant reikia įveikti keliatą stačių sniego pakilimų „vzliotų“, ledo plyšių. Iš dešinės sniego karnizai, iš kairės žemyn uolinė siena. Prieš pakylant į priešviršūninį bokštą, sutinkamos uolos (40m) su ledu ir sniegu. Apačioje prie uolų yra ledo plyšys. Į uolinį bokštą kopiamą link dešinės aukštyn išeinant ant uolų viršaus. Čia yra sudėtas iš akmenų turas, lenta. Toliau eiti į kairę uoline subyrėjusia ketera apie 150 m. ant E. Korženevskajos viršūnės - 7105m padengtos sniegu. Nusileidimas – pakilimo keliu.

KOPIMO APRAŠYMAS

21 liepos. 1 diena. Atvykimas malūnsparniu ant Moskvinos ledyno (4200m. - BS). Oras – debesuota.

22-23 liepos. 2-3 diena. Aklimatizacinis išėjimas iki 4500m - 4800m. Oras – žemi debesys, griaustinis.

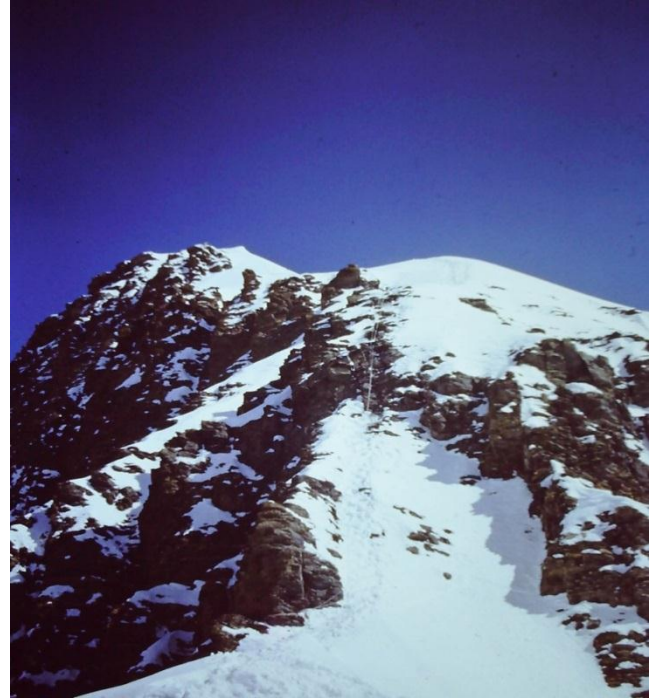

Figure 2. Maršruto atkarpa pietine ketera nuo 6100m.

Figure 3 . Nakvynių vieta (S2) 6300m. aukštyje

24 liepos. 4 diena. Aklimatizacinis išėjimas ir užmetimas maisto, daiktų iki 5300m. su nakvyne (C1). Oras – mažai debesuota.

25 liepos. 5 diena. Nusileidimas nuo C1 iki BS. Oras – debesuota.

26 liepos. 6 diena. Poilsio diena.

27 liepos. 7 diena. Išėjimas 9 val. 13val. – pasiekiu 5100m. aukštį., 14val.30 pasiekiu nakvynių vietą 5300m. aukštyje (C1). Palapinė dalinai užversta sniego lavinos.

28 liepos. 8 diena. Išėjimas 6val. 30. Į įkopimą imu: palapinę (pačios siūtą - 2,0kg), primusą (vokiškas), benzino - 1,2ltr., dalį daiktų ir maisto. 13val.30min. – pasiekiau nakvynių vietą 6300m. aukštyje (C2). 16 val. Labai pablogėja oras, sninga, pusto, vėjas, matomumas apie 30m. Nakvynių vietoje žmonių nėra. Vėlai vakare apie 20val. grįžta nuo viršūnės MALo instruktoriai.

29 liepos. 9 diena. Išėjimas į viršūnę 10val.30min. Oras geras. Inventorius – kuprinė, pūkinė liemenė, neperpučiama vėjo striukė, 2 ledo kabliai, katės, 2 kilpos, 40m. reipšniūras, 2m. savisaugos virvės, 4 karabinai, 1 ledkirtis, 1 slidžių lazda, termosas su arbata, sausų produktų. Viršūnę pasiekiau 15val. 20. Grįžau 17val. į nakvynių vietą 6300m C2. Oras – debesuota, vejas.

30 liepos. 10 diena. Išėjimas žemyn nuo 6300m C2. 9val. grįžau į BS 4200m. 15val.30. Oras geras. Savijauta puiki.

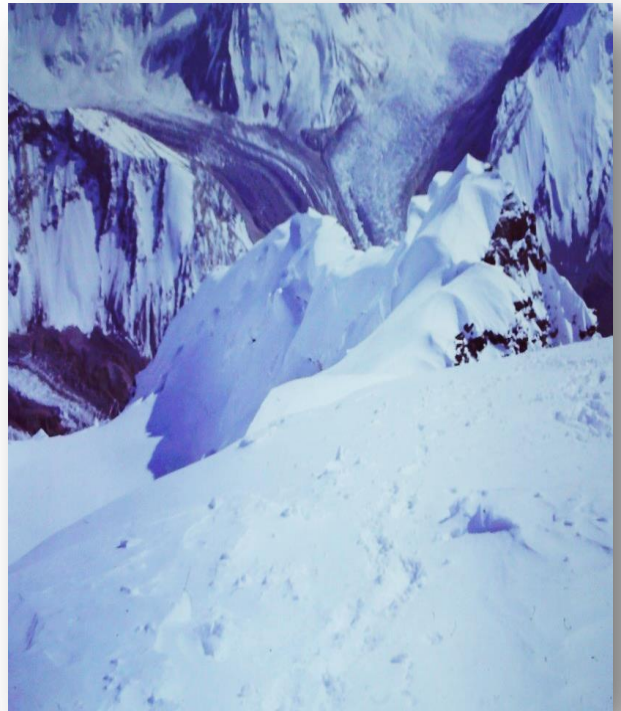

Figure 4. Vaizdas nuo 7000m. žemyn. Nusileidimas ketera.

Figure 5. Vaizdas nuo E. Korženevskajos v. 7105m. Tolumoje Komunizmo v. 7495m.

Figure 6. A. Skėraitytė po įkopimo į E. Korženevskajos v. 7105m.

Figure 7. Lavina 5300m. aukštyje

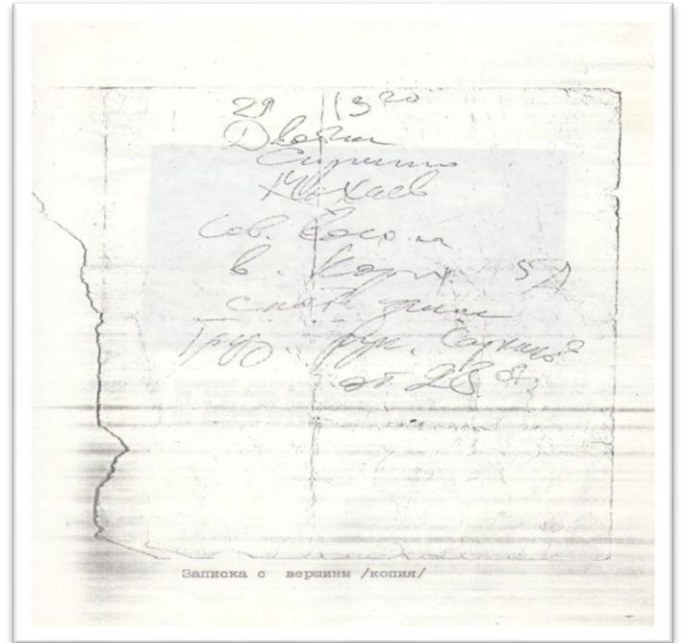

Figure 8. Raštelis nuimtas nuo E. Korženevskajos v.

PAPILDYMAS. Konsultaciją apie maršrutą ir labai vertingus patarimus palaikymą ekspedicijos metu Pamyro kalnuose esu dėkinga Maskvos valstybinio Lomonosovo universiteto mokslinės ekspedicijos dalyviams, dirbusiems ant Moksvinos ledyno: prof. V.N. Pavlovui, I.V.Pavlovie, prof. A.A. Karacubai, G.M. Nikolajevui, N.N. Volodičievui, R.V. Ratnikovui, K. Gamapanovui, N. Sitonitei.

Nuotraukos iš asmeninio A. Skėraitytės archyvo.

